

عنوان مقاله:

بررسی ارتباط ظرفیت سازی و توانمندسازی زنان روستایی مطالعه موردی: شهرستان زنجان

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و توسعه، دوره 18، شماره 58 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

زهرا تاراسی - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه تبریز، ایران

حسین کریم زاده - استادیار جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

محسن آقایی هیر - استادیار جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

خلاصه مقاله:

زنان با اینکه نیمی از جمعیت روستایی را تشکیل داده و از پتانسیل های زیادی برای مشارکت در فعالیت های اجتماعی و اقتصادی برخوردار هستند؛ اما بی توجهی به ارتقای ظرفیت و توانمندسازی آنها، چالش های فراوانی برای زنان روستایی و توانمندی آنها ایجاد نموده است. توجه به ظرفیت های زنان در راستای توانمندسازی آنها می تواند ضمن افزایش مشارکت آنها در امور معیشتی باعث افزایش توانمندی آنان شود. لذا هدف این مطالعه بررسی ظرفیت سازی جهت توانمندسازی زنان روستایی می باشد. تحقیق حاضر از نظر هدف، کاربردی و روش انجام آن پیمایشی است. جامعه آماری شامل زنان روستایی شهرستان زنجان می باشد ($N=43559$). با استفاده از فرمول کوکران و به روش نمونه گیری سهمیه ای، 381 زن به عنوان نمونه انتخاب گردید. از آزمون رتبه ای هم انباشتگی نامحدود اکتشافی برای شناسایی ابعاد ظرفیت سازی، از آزمون t تک نمونه ای برای سنجش توانمندی و با استفاده از مدل سازی معادلات ساختاری (SEM) به بررسی ارتباط ظرفیت سازی و توانمندی زنان پرداخته شد. نتایج نشان داد که از میان چهار بعد در نظر گرفته شده برای سنجش ظرفیت- های روستایی، به ترتیب ابعاد اقتصادی (163/0)، بعد اجتماعی (133/0)، ساختاری- نهادی (121/0) و محیطی (118/0) مهم ترین ابعاد ظرفیت سازی برای زنان روستایی بوده است. نتایج ارزیابی توانمندسازی زنان حاکی از آن است که توانمندسازی زنان شهرستان زنجان در وضعیت نامناسبی قرار دارند و فقط بعد سیاسی توانمندی زنان در سطح مطلوبی بوده است. همچنین تحلیل های بدست آمده از مدل- سازی معادلات ساختاری نشان داد که توانمندسازی زنان تحت تاثیر ابعاد اقتصادی، اجتماعی، محیطی و نهادی ظرفیت سازی قرار دارد. مقدار p کلیه پارامترهای لامدا در این مدل نشان از تایید رابطه بین ظرفیت سازی و توانمندسازی با ضریب 53/0 دارد که نشان دهنده ارتباط معنادار بین این دو می باشد. با این حال بعد اقتصادی ظرفیت سازی و شاخص های آن بیشترین اثرات را بر توانمندسازی زنان در منطقه مورد مطالعه داشته است.

کلمات کلیدی:

ظرفیت سازی، توانمندسازی، زنان روستایی، معادلات ساختاری، شهرستان زنجان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1017582>

